



MAGISTRÁT HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa 31.03.2022

Číslo záznamu: MAG 109420/2022
Spisový znak: UL1
Skartačná lehota: A10

Správa
o výsledkoch kontroly vykonanej útvaram mestského kontrolóra
hlavného mesta SR Bratislavy

Predkladateľ:

Ing. Marián Miškanin, PhD., v.r.
mestský kontrolór

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Správu o výsledkoch kontroly vykonanej útvaram mestského kontrolóra hlavného mesta SR Bratislavy

Zodpovedný:

Ing. Marián Miškanin, PhD., v.r.
mestský kontrolór

Spracovateľ:

Ing. Marián Miškanin, PhD., v.r.
Mgr. Stanislav Halža, v.r.

Kód uznes.: 1.5.6.
15.1.

NÁVRH UZNESENIA

Mestské zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu

b e r i e n a v e d o m i e

Správu o výsledkoch kontroly vykonanej útvarom mestského kontrolóra hlavného mesta
Slovenskej republiky Bratislavy

1 Obsah správy

1	Obsah správy	3
2	Hlavné mesto SR Bratislava – kontrola dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov a interných predpisov hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy pri zamestnávaní cudzích štátnych príslušníkov Magistrátom hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy.....	4
2.1	PREDMET A RÁMEC KONTROLY	4
2.2	ZAMESTNÁVANIE CUDZINCOV MAGISTRÁTOM HMBA.....	4
2.3	ODPORÚČANIA.....	7

Správa č. 5/2022	
2 Hlavné mesto SR Bratislava – kontrola dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov a interných predpisov hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy pri zamestnávaní cudzích štátnych príslušníkov Magistrátom hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy	
Kontrolovaný subjekt	Magistrát - hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, Primaciálne námestie č. 1, 814 99 Bratislava, IČO: 00 603 481 (ďalej len v príslušnom gramatickom tvare „HMBA“ alebo „kontrolovaný subjekt“).
Poverenie	5/2022 zo dňa 08.03.2022
Počet členov kontrolnej skupiny	2
Čas výkonu kontroly	Od 08.03.2022 - 15.03.2022
Kontrolované obdobie	Od 01.01.2021 – 31.01.2022
Dátum doručenia návrhu správy na oboznámenie sa kontrolovanému subjektu	15.03.2022
Plán kontrolnej činnosti	Plán kontrolnej činnosti mestského kontrolóra na I. polrok 2022 predložený na rokovanie MsZ dňa 18.11.2021 a schválený uznesením č. 1038/2021 a doplnený uznesením MsZ č. 1123/2022, časť C zo dňa 24.02.2022

2.1 PREDMET A RÁMEC KONTROLY

Predmet kontroly zahŕňa preverenie splnenia zákonných podmienok zamestnávania cudzincov HMBA. **Kontrolované obdobie:** počnúc 01.01.2021 až 31.01.2022, ak pracovný alebo obdobný pracovný vzťah vznikol, trval alebo bol ukončený. **Podklady/Materiály:** Pri kontrole a spracovaní návrhu správy boli použité len podklady, písomnosti, záznamy dát na pamäťových médiách prostriedkov výpočtovej techniky, výpisy, výstupy, vyjadrenia, informácie, dokumenty poskytnuté od kontrolovaných subjektov vrátane verejne zverejnených dokumentov na internete. **Legálny rámec:** Zákon č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov definuje v ust. § 2 ods. 2 cudzinca ako každého, kto nie je štátnym občanom Slovenskej republiky. Podľa ust. § 16 ods 1 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, prvá veta pomery z pracovnej zmluvy sa spravujú - pokiaľ sa účastníci nedohodnú na niečom inom - právom miesta, kde pracovník vykonáva prácu. Podmienky, za ktorých môže byť prijatý do pracovnoprávneho vzťahu cudzinec alebo osoba bez štátnej príslušnosti upravujú najmä Zákonník práce, zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti.

2.2 ZAMESTNÁVANIE CUDZINCOV MAGISTRÁTOM HMBA

Kontrolná skupina si vyžiadala tabuľkový prehľad zamestnancov, ktorí majú status cudzinca, spolu 3 zamestnanci ako občania Európskej únie a 8 zamestnancov ako štátni príslušníci z tretích krajín.

Zamestnávanie občanov Európskej únie na území Slovenskej republiky sa riadi podľa predpisov Európskej únie, ku ktorým Slovenská republika v rámci pričlenenia k EÚ pristúpila. Prístup k zamestnaniu je upravený v článkoch 1 až 6 nariadenia Rady EHS č. 1612/68 o slobode pohybu pracovníkov v rámci spoločenstva. Pre zamestnávanie občanov EÚ platia rovnaké princípy zamestnávania ako občanov SR, občan EÚ ako zamestnanec sa nepreukazuje pracovným povolením.

V tabuľke č. 1 je preto informatívne zhrnutý prehľad zamestnancov magistrátu HMBA, ktorí sú občanmi z členských štátov Európskej únie.

Tabuľka č. 1: zamestnanci - občania EÚ

	Štát EÚ	Druh pracovného pomeru	Trvanie
1.	Česká republika	Hlavný pracovný pomer	01.01.2022 - 01.03.2022
2.	Česká republika	Hlavný pracovný pomer	01.07.2019 - 31.07.2021
3.	Česká republika	Hlavný pracovný pomer	01.01.2021 – 13.01.2021

Magistrát HMBA zamestnával aj zamestnancov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi z tretích krajín, a pre ktorých legálne zamestnávanie zákon prikazuje splnenie zákonných predpokladov. Kontrolná skupina nazrela do osobných zložiek kontrolovaných zamestnancov a urobila výpisky a poskytnutý prehľad zamestnancov od kontrolovaného subjektu doplnila v anonymizovanej forme, vid' Tabuľka č. 2.

Tabuľka č. 2: zamestnanci - štátni príslušníci z tretích krajín:

	Krajina	Druh PP*	Trvanie od - do	podľa § 23a zákona č. 5/2004 Z.z. /okrem riadok 8/
1.	Austrália	Hlavný PP	15.01.2016 -	Trvalý pobyt na neobmedzený čas a oprávnenie pracovať od 18.11.2015
2.	Bielorusko	Hlavný PP	01.09.2019 -	Osoba s dlhodobým pobytom EU - od 16.05.2016
3.	Srbsko	Hlavný PP	15.10.2020 -	Prechodný pobyt - postavenie Slováka žijúceho v zahraničí a osoba s dlhodobým pobytom EU, splnené podmienky zamestnávania po celú dobu zamestnávania, odo dňa 20.10.2020
4.	Srbsko	Hlavný PP	15.12.2021 -	Prechodný pobyt - postavenie Slováka žijúceho v zahraničí, platnosť do 15.07.2025
5.	Srbsko	Hlavný PP	15.02.2022 -	Prechodný pobyt - postavenie Slováka žijúceho v zahraničí, platnosť do 22.12.2025
6.	Srbsko	Hlavný PP	15.09.2021 -	Prechodný pobyt - postavenie Slováka žijúceho v zahraničí, platnosť do 21.05.2026
7.	Ukrajina	Hlavný PP	01.03.2022 -	Osoba s dlhodobým pobytom EU - od 15.07.2019
8.	USA/SR	Hlavný PP	01.09.2021 - 28.02.2022	Povolenie na prechodný pobyt [27.07.2021 - 31.11.2022], udelené občianstvo SR 31.01.2022

*PP: „pracovný pomer“

A) Kontrolné zistenia: Porušenie ust. 23b ods. 2 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti - zamestnanec riadok 5 (vid' tab. č. 2) - vznik pracovného pomeru 15.02.2022, informovanie úradu až 07.03.2022, zamestnanec riadok 4 (vid' tab. č. 2) - vznik pracovného pomeru 15.12.2021, informovanie úradu až 07.01.2022:

„Zamestnávateľ je povinný písomne informovať úrad o nástupe do zamestnania a o skončení zamestnania občana členského štátu Európskej únie, jeho rodinných príslušníkov a štátneho príslušníka tretej krajiny do siedmich pracovných dní odo dňa nástupu do zamestnania a do siedmich pracovných dní odo dňa skončenia zamestnania...“ Podľa ust. § 68a ods. 1 písm. d) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti: *„ústredie a úrad uložia pokutu právnickej osobe alebo fyzickej osobe za porušenie povinnosti podľa § 23b do 100 000 eur.“*

Kontrolovaný subjekt vzniesol námietku voči kontrolnému zisteniu: *„Lehoty, počas ktorých je zamestnávateľ povinný písomne informovať úrad o nástupe do zamestnania/o skončení zamestnania občana EÚ, resp. občana tretej krajiny uvedené v správe, týkajúce sa riadku 4 a riadku 5 tab. č. 2 tejto správy neboli zmeškané a naďalej spočívajú z dôvodu trvajúcej mimoriadnej situácie v zmysle §72 a zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti.“*

Zákonom č. 127/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, bol doplnený s účinnosťou od 21.05.2020 o **ust. §72ao zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti**: *„Platnosť potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta, ktoré zodpovedá vysokokvalifikovanému zamestnaniu, potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta a povolenia na zamestnanie, ktorá by inak uplynula počas mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 alebo do jedného mesiaca odo dňa odvolania mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19, sa predlžuje do uplynutia dvoch mesiacov odo dňa odvolania mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19.“*

Námietku kontrolná skupina vyhodnotila ako neopodstatnenú, pretože ust. § 72ao zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti nespája informačnú povinnosť zamestnávateľa oznámiť nástup do zamestnávania občana EÚ, resp. občana tretej krajiny so spočívaním lehoty, ale tá sa viaže na tieto skutočnosti: 1) Platnosť potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta, ktoré zodpovedá vysokokvalifikovanému zamestnaniu; 2) potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta a 3) povolenia na zamestnanie.

Podľa dôvodovej správy k predmetnej novele cieľom bolo zachovať v platnosti udelené prechodné pobyty štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorých platnosť by skončila v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, núdzového stavu v súvislosti s ochorením COVID-19 (skr. znenie). Uvedené sa dotýka aj zamestnanca riadok 3 (viď tab. č. 2). Dotknutému zamestnancovi vznikol pracovný pomer dňa 15.10.2020 a v rovnaký deň aj zanikol status v zmysle výnimky podľa ust. § 23a ods. 1 písm. g) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti, no uvedený stav bol konvalidovaný práve ust. §72ao zákonom č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti vrátane ust. § 131i zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov.

B) Nepochopenie účelu právnej normy a contra záujem vôle zadávateľ'a kontroly

Kontrolná skupina požiadala kontrolovaný subjekt o dokumentáciu a podklady k zamestnávaniu riaditeľky ZOO v nadväznosti na diskusiu poslancov, ktorá prebehla na zasadnutí mestského zastupiteľstva HMBA dňa 24.02.2022, a z ktorej vzišlo uznesenie MsZ HMBA č. 1123/2022, časť C zo dňa 24.02.2022, na základe ktorého bola vykonaná táto kontrola. **Kontrolovaný subjekt odmietol predložiť dokumentáciu s odvolaním sa na stanovisko Sekcie právnych služieb HMBA, že poskytnutím dotknutých údajov útvaru mestského kontrolóra v požadovanom rozsahu môže dôjsť k porušeniu GDPR. Prvotné stanovisko HMBA k odmietnutiu poskytnúť dokumentáciu vychádzalo z tvrdenia o prekročení právomoci kontrolnej skupiny.**

Kontrolná skupina zastáva názor, že: **a)** napriek zneniu kompetenčného uznesenia „zamestnávanie cudzincov magistrátom HMBA“ prejav vôle niektorých členov poslaneckého zboru MsZ HMBA **smeroval predovšetkým k povereniu vykonať kontrolu splnenia podmienok zamestnávania riaditeľky ZOO ako štátneho**

príslušníka tretej krajiny; b) pracovná zmluva s riaditeľkou bola podpísaná štatutárom HMBA; c) ZOO je príspevková organizácia, ktorá je napojená a financovaná zo zdrojov rozpočtu HMBA.

Uvedený právny názor o porušení/zásahu do osobných údajov zamestnanca kontrolná skupina odmieta, pretože vychádza z nepochopenia verejného záujmu, zákonnej povinnosti kontroly dodržiavania zákonnosti HMBA a najmä práce kontrolnej skupiny.

2.3 ODPORÚČANIA

1. Z pozície zamestnávateľa plniť včas povinnosti podľa zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov a dôsledne preverovať platné doklady záujemcov o zamestnanie, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretej krajiny.
2. Preškoliť zamestnancov k používaniu a aplikácii zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti nadväzujúcich zákonných predpisov v praxi.

Kontrolovanému subjektu bol návrh správy doručený dňa 15.03.2022. Kontrolovaný subjekt dňa 23.03.2022 vzniesol námietku voči kontrolnému zisteniu, námietku voči odporúčaniu a nesúhlas s názorom kontrolnej skupiny o pôsobnosti, kompetencii vykonať kontrolu v určitom rozsahu a možnom porušení GDPR. Námietky boli vyhodnotené ako neopodstatnené. Správu o plnení prijatých opatrení predloží kontrolovaný subjekt mestskému kontrolórovi v termíne do 30.09.2022.